

dicare in supbos. seqr. **N**o alligandos re-
ges. e. i. co. et no. e. in. ma. fer. Quia tunc
reges terre. et nobiles seculi ligabunt in
compedibus de quibus non erit liber exi-
re. ferent vincula ferrea. i. vt grauia ad
portandū. et que non possunt rumpi. s.
tormenta gehenne. et sic fiet iudiciū scrip-
tū. vñ sedit. **U**t faciant. q. ad hoc habent
gladios. vt faciant in eis iudiciū. scrip-
tū. i. p. probatū ab angelis. et vniuersis scis
vel in pluribus locis scripture memora-
tū. de quo apls ait. Nescitis quia ange-
los iudicabimus. et ne putes hanc pote-
statem esse solis aplis addit. et gla hec. s.
potestas iudicij. est oibus sa. eius. s. oib⁹
pfectis q. p. christo oia terrena reliquēst

Alleluia.

Alleluia. Psalm⁹ iste ē tercius e-
orū qui sunt sine diuisione. **A**ltho-
mus em̄ est hic psalmus in quo
intenditur vt laudetur deus. quia con-
gregauit sanctos. et deposita fragilitate
sue imagini restituit. et iam conformes
glorie sue in beatitudine locauit. vbi
est omnis abundantia. **H**ic ergo agitur
de laude dei. in sanctis eius. qui glori-
cati sine fine laudabunt. **N**onetur em̄
ciuitas dei. s. vnitas sanctorū omnium.
ore et animo cantare. **I**n hoc culmen di-
uine laudis omnis psalmodia pducitur
que laus hic nuptiali dulcedine decan-
tatur. **Q**uibus ergo propheta. ipse
in principio libri huius recte puerfatio-
nis formam ostendit. iam in illa celesti
hierusalem receptis. dicit in eis laudan-
dū esse deū qz oia eis dedit. sic incipiens

Laudate dñm in sanctis
eius; laudate eum in fir-
mamento uirtutis eius.

Laudate dñm in sa. e. i. p. his que sanctis
suis dedit. lauda. eū in firmamento vir-
eius. i. pro eo quia morte sua diabolus
vicit. et credentes ad celū pduxit. **E**t.

Laudate eum in uirtutibus;
eius laudate eum secundū mul-
titudinē magnitudinis eius.

Laudate eū in. p. i. in potentatib⁹. e. s. qz

oia sunt subiecta s⁹ pedibus eius. cui fle-
ctitur omne genu celestiu. terrestriu. et i-
fer. sicut apls ait. et lau. e. p. mul. ma. ei⁹
Sed quō hoc fieri potest. cū eius mag-
nitudo non est finis. sed spūalibus et
sanctis dicitur hoc qui sine fine laudant
et cum nō sit finis eius magnitudinis. fm
eaz laudatur deus: cū sine fine laudatur
et est. lau. e. se. ml. ma. e. i. sine fine. **S**icut
nō est finis magnitudinis eius. **Q**uō autē
laudari debeat p. similitudines mysticas vs
qz ad finem psalmi. dicit subdens.

Laudate eū i sono tube: lauda-
te eū in psalterio et cythara.

Laudata eum in sono tube. **T**uba cō-
crepat regi. psalterium canat deo. **C**ythara
cum reliquis instrumentis canat psal-
mo. **T**uba enim terribilis. vel in bello
sumitur. vel in aduentibus regum appa-
ratur. **P**salterium in laudibus dei so-
nat. et a summo reddit sonum. **C**ythara
sponso cantat. et ab imo sonat. **D**ec
omnia humanis actibus compata. i. con-
siderata. iuxta vsum humanorum actuū
figuraliter ibi dicuntur: laudes dei per-
sonare. **I**n tuba enim rex esse significatur
in psalterio deus. **I**n cythara sponsus:
et est sensus. **L**audate eum in sono tube.
i. laudate eum vt regem. et quia vos in
bello diaboli vincere fecit. et laudate eū
in psalterio. i. vt deum. et quia vos fecit
summos. et laudate eū in cyth. i. vt spon-
sum. et quia vos ab imis liberauit. seqr.

Laudate eum in tympano et
choro: laudate eum in cordis et

organo. **L**audate. e. i. tym. et cho. i. in
carne mutata et vocum concordia qz
cordia. **T**ympanum enim fit de corio
extenso in ligno. **C**horus vero est temp-
ata vocum humanarum collectio. **S**eq-
tur. lauda. eū in cordis et organo. **C**or-
das ponit pro omni instrumēto musico
quod cordarum tensione sonat. **O**rga-
nū est quasi turris. fistulis diuersis fabri-
cata flatu follium sonans. et vt hec om-
nia de omnibus acciperes. ad os homi-
nis: venit. et exponēs quid sit laudare in
cordis et organo. **S**ubdit.

Laudate eum in cymbalis bñ
sonantibus: laudate eū in cym
balis iubilationis: omnis spi
ritus laudet dominum.

Lauda eum in cymbalis benefonantibus.
Cymbala benefonantia labia nostra sunt
que cordi concinna in laudibus di bene
sonant. in quibus est similitudo cymba
lorum. et armoniam reddunt. et ideo: be
ne inter instrumenta musica sunt. Ad lit
teram. Cymbala bene tinnientia sunt. et p
mixtis metallis. parvissime viale. que a
cutum sonum reddunt. et armoniam fa
ciunt. et ne putes esse cymbala ista sine a
nima: addit. laudate eum in cym. iubi.
i. in labijs iubilum intus conceptum ex
tra monstrantibus. Et quia omnia spūa
liter intelligi vult: apto fine concludit.
omnis spūs. s. angelicus. et humanus: lau
det do. nō caro et sanguis. que nō possi
debunt regnum dei. nō ambitus seculi. et
s; qd est in natura rez. sblimius: ad lau
dem monef. qd. s. celestia sapit. eterna ca
pit. s. spūs. Breuis et perfecta scia de mo
do diuine laudis in hoc psalmo docetur
s. vt deū spūaliter omnia laudet. In his
totius musice perfectio ē. Est ei flatus in
tuba. pulsus i cythara et i cymbalis. vox
est in choro. Quibus musicis instrumē
tis significat: spūal armonia. que n̄ auri
bus sed pura mente aduertit. Vel ita
ab illo loco. Laudate eum in fir. vir. e. i.
quia sanctos firmauit sua virtute. ita vt
amplius non moriant. Virtus eius est i
hoc firmamento. Est ei vtutis magne. qd sci
iam non morientur. et mors eis vltra nō
dominabitur. Sequit. et Laudate. e. in
virtu. vel. in potentatibus eius. i. p po
tentatu. quem sanctis suis contulit. po
tentatus em̄ dei quē fecit in eis dicitur.
qd regnāt cum illo in eternum. et ipsi sci
sunt multitudo magnitudinis eius. vñ:
sbdit. Laudate eum fm multi. magni. e.
i. sanctos. i. quia eos magnos fec. et tā

multos. s. milia miliū. vñ milia miliū mi
strabāt ei. et deciescētena milia: assiste bāt
ei. Ide ipsi sci sūt i oibus musicis instru
mentis significati. que ponit pro signifi
cantia diuine laudis. i. vt significet ea p
quibus laudare debent. quō et a tuba in
cipit dicens. Laudate eū in sono tube. i.
ppter excellentissimā laudis claritatē:
que in nobis est. et Laudate eum in psal
terio et cythara. i. de celestibus et terre
stribus tanq̄ eum qui fecit celū et terrā.
Psalteriū em̄ a superiori sonat. vt dictū
est. Cythara: ab inferiori. Ideo per psal
teriū celestia. per cytharā: terrestria sig
ficantur. Sequitur. Laudate eū in tym.
i. in carne mutata. qd est sine oī corrupti
one. Tympanū enim fit de correo siccato
et firmato. sequitur. et choro. i. in paca
ta societate. et laudate eū in corde. i. in
carne iam a corruptōne libera. quam an
te per tympanum significauerat. et orga
no. i. in concordia diuersitate. Organum
est generale nomen omnium musicorum
vasoz. licet vsu dicatur organum: qd in
flatis follibus sonat. Corde vero sunt ca
ro iam ab omni corruptione libera. qui
b addit organū. n̄ vt singli p se sonēt. s;
vt diuersitate concordissima consonent.
sicut fit in organo. Habebunt enim tunc
sancti differentias suas consonantes. nō
dissonantes. i. consentientes. sicut et di
uersis vocibus. sed non aduersis fit can
tus suauis. Sequitur. Laudate eum in
cymbulis benefonantibus. Cymbala in
uicem se tangunt. vt sonent. ideo labijs
nostris a quibusdam comparantur. S;
melius in cymbalis intelligi puto illos.
qui inuicem se honorantes: dant laudes
deo. et est. Laudate eum. in cymbalis be
nefonantibus. i. in his qui seinuicēz mo
nentes. et honorantes: laudent deum. et
delectant. Et notandum. quia tria sunt
genera sonorum. quorum nullus hic pre
termittit. fit ei son⁹ voce per choz. flatu
vt p tibias pulsu. vt p cytharā. Hec oīa
ad hymnos nuptiales ptinent. s; p simi

litudines. n̄ p̄petates referunt ad dei lau-
dem in sc̄is eius. **I**ōq̄ ne putes cymbala
s̄n̄ aīa. hic intelligi. addit. lau. e. in cym.
tu. **E**st em̄ iubilatio. ineffabilis laus dei
que n̄ nisi ab aīa p̄ficiat̄. vñd̄ bñ addit.
oīs spūs lau. do. qui n̄ nisi spūaliter lau-
dandus est. **S**ciendū quia psalmus
iste centesimusquinq̄gesimus est. hūc em̄
libz. dauid. p̄posuit in numero. c. l. psal-
moz. per hoc magnū nobis p̄mendās sa-
cramentū. qd̄ patebit. si q̄ndenarij n̄ ig-
noref̄ mysteriū. **Q**uod em̄ valet. xv. in
ordine singulorū. i. vnitatum. hoc. c. l.
in ordine denariorū. et mille q̄ngenti in
ordine centenariorū. et xv. milia in ordine
millenariorū. **Q**uia sicut q̄ndenarius ex
xv. vnitatibus succrescit. sic. c. l. ex quin-
decim denarijs. et mille q̄ngenti. ex. xv.
centenarijs. et xv. milia ex. xv. millena-
rijs. **I**ōq̄ qd̄ significat p. xv. hoc idem p.
c. l. et per alios duos numeros significa-
tur. **C**ognito ergo sacramēto quindena-
rij. reliquorū non latebit mysteriū. **Q**ui
decim itaq̄ significat. duorū testamento-
rum concordiam. **C**onstat em̄ ex septena-
rio et octonario. **S**eptenarius aut̄ signi-
ficat vetus. t. quia in veteri. t. obseruaba-
tur sabbatum. qui est dies. vii. et. vii.
septimana. et septimus mensis. et. vii. an-
nus. et vii. ann̄. vii. decadis. qui iubile?
dicatur. **O**ctonarius vero ad nouū. t.
refertur. quia i. nouo. t. dominicus dies
obseruatur. qui est. vii. post. vii. idē est
et primus post sabbatum. et primus in
prima rerū conditione. **S**ecundū hoc
mysterium est nuuerus psalmorū. **I**deo
em̄. c. l. sunt. qui numerus eodem anno-
tatur mysterio. quo quindenarius. vt o-
stendatur huius libri doctrina vtiq̄ cō-
sonare testamento. **E**cce quare hoc nume-
ro psalmi conscripti sunt. **N**unc anim-
aduertendum. quare per quinq̄genas. et
p̄ tres. hoc opus distinguatur. **I**deoq̄
per quinq̄genarium distinguitur. quia
hic numerus magnis ac diuersis annota-
tus est sacramentis. **C**onstat em̄ hic nu-
merus. s. quinquaginta d̄ septimana sep-
timanarū. i. de septē septenarijs addito

vno tanq̄ ipso octauo. ad determinan-
dum quinquagenarium. **P**er septenari-
um vero. septiformis spiritus figuratur
et per ipsum quoq̄ quinquagenarium i
quia tot diebus completis. post resurre-
ctionem venit spiritus sanctus. super cō-
gregatos in christo. qui spūs septenario
numero. precipue in scripturis p̄menda-
tur. hoc ergo numero distincti sunt psal-
mi. vt significet nos septiformis gr̄e spi-
ritus sancti fieri participes. si doctrinam
psalmorum custodiamus. **I**ō etiam hoc
numero fit psalmorū distinctio quia hic
numerus. s. l. in. xl. et. x. diuidit̄. **V**ñd̄ et
christus in actionib⁹ suis eum sic diuisit
qui quadragesimo die post resurrectōez
in celum ascendit. **I**nde post. x. dies spm̄
sanctū misit. **P**er. xl. vero tp̄alis habita-
tio hui⁹ mundi oñditur. et lex moysi. per
quaternariū tp̄alis habitatio. per dena-
riū. lex. **Q**uaternarius. in q̄dragenario.
ex. iiii. et. x. i. se ductis multiplicato. pre-
ualet q̄ntum ad significatōem. **Q**uatuor
em̄ partes habet mundus. et ann̄. et iiii.
sunt elem̄ta ex q̄bus oīa corpa p̄stant. de-
narius aut̄ legem significat. p̄pter deca-
lagum mandatorū. que fuerūt scripta in
tabulis. huic aut̄ numero. s. quadragena-
rio additur denarius. vt. l. compleatur
denarius vero vitam eternā significat
Constat enim ex. tribus. et. vii. **T**ernari⁹
vero ad sanctam trinitatem refertur. **S**e-
ptenarius vero qui constat ex. tribus. et
iiii. ad duplicem hominis naturam. qui
constat ex anima et corpore. ad animam
pertinet ternarius propter triplicē vim
anime. ad corpus. quaternarius. prop̄
quatuor elementa. **T**unc igitur eternita-
tis beatitudo in nobis perficietur. cum
vtriusq̄ nature nostre sabbatismo potiti
trinitati increate coniungemur. **A**ddi-
to ergo denario quadragenario. velut
mercede pro impleta in hac vita lege
reddita ipsa eternitas figuratur. **I**deo
ergo hoc numero psalmos distinxit. vt
significet eos. qui in p̄nti huius psalmo
dic doctrinam seruant. legem implere. et
denario eterne vite. in futuro coronari.

Assignata geminatatōne. quare per. l. distincti sunt psalmi. videndum est quare per tres quinquagenas. ideo. s. vt insinuetur beata trinitas. que omnia predicta prestat. **D**onat em̄ septiformē gratiam. iuuat ad implendā legem. et in futuro remunerat. **S**icut cum trinitas multiplicat. l. faciunt. c. l. qui numerus omnium psalmorum est summa et plenitudo.

Queri quoq; solet. vtz vnus sit liber psalmoz: an plures. **H**ierony. v. libros dicit esse. propter. v. distinctōes. que fiunt per fiat fiat. cui obuiare videtur. qd dicit in actibus apostolor. sicut scriptū est in libro psalmoz. nō in in libris. dicit: sed in libro dicit. quasi vnus sit liber: n̄ plures. qd tñ superiori nō repugnat. **N**anq; multi libri: vnus liber dicuntur vt multe ecclesie vna. et multi celi vnum celum. vnde scriptura dicit: qd aque sunt supra firmamētum. i. celum. et eadem et aque que super celos sunt laudent. idē significans p celos et firmamētuz. i. celū. **P**otest etiam dici in libro psalmoz. i. in aliquo libro illoz quinq; quod tamen i vsu locutōis vel n̄ est vl' raro est. **D**uo decim etiam prophetaz: vnus liber dicitur. et omnes etiam canonice scripture a quibusdaz vnus liber esse dicuntur. eo qd mirabili et diuina vnitāte concordent.

Illud quoq; non vacat. sed magna cōsideratione dignum videtur. **P**rimus agit de penitentia. **S**ecundus de mīa et iudicio. **T**ercius: de laude dei. in sanctis eius. **I**sti sunt nāq; tres status christiane religionis. **S**ic em̄ ad eternam: beatamq; vitam tendimus. **P**rius: per penitentiam peccata damnamus: vocante deo ad penitentiam. quos apud se in occulto. predestinavit. **I**nde per misericordiam. qua iustificati. bene viuimus. ne iudicium in futuro timeamus. deo vocatos iustificante. **D**ic per misericordiā et timorem iudicij. in quo iudicio de ciuitate domini disperdentur omnes qui operantur iniquitatem. tandem ad vitā glorificati intramus. vbi deum sine fine laudamus. **A**d hoc etiam pertinet. i. ad

hos. tres. status designādos. **Q**uod dñs ait in euangelio. **E**cce eicio demonia. et sanitates perfici. hodie: et cras. et ecia die psummoz. **D**emonia eicit: cū nos per penitentiā a peccatis soluit. **S**anitates pficit. cum per misericordiā viuere facit. **I**n futuro consummabitur: cum nos coronabit. quos status etiam in sua passione. et dormitione. et vigilatione ostendit **I**n cruce patiendo: de diabolo triūphauit. **I**n sepulchro quieuit. et in resurrectione exaltauit. **I**ta et nos. penitentia qd diabolū vincimus: cruciat. **I**usticia: qd a malis quiescimus: tranquillat. vita eterna vbi videtur deus sicut est: glorificat: atq; iocundat. **P**enitētie igitur vox est. **M**iserere mei deus. **I**usticie vox est. **M**isericordiam et iudicium cantabo tibi domine. vite eterne vox est. **O**mnis spiritus laudet dominum.

Glossa magistralis: in librum hymnorum dauid. **P**etri lombardi: Magistri sententiaz: explicit foeliciter. **I**nsculpta **N**ueremberge oppido **S**ermanie celebratissimo. ductu **A**ndree friser d wū fidel. **A**rtium liberaliū magistri. et **J**oannis **S**ensenschmid. **E**iuis **n**urembergen sis. **A**nno dñi. **M**illesimo quadringentesimo septuagesimo octauo. die v̄o february duodecimo.

Laus deo gloriosissimo.

